

**КЫРГЫЗ-ТҮРК МАНАС УНИВЕРСИТЕТИ
КООМДУК ИЛИМДЕР ИНСТИТУТУ
ЭКОНОМИКА БАГЫТЫ**

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
АКЧА-КРЕДИТ САЯСАТЫНЫН
ТРАНСМИССИОНДУК МЕХАНИЗМИНИН АНАЛИЗИ**

МАГИСТРДИК ИШ

Илимий жетекчи: доц м.а., др. ГАНИЕВ Жунус Машрапович
Аткарган: САЛЫКОВА Айнура Руслановна

БИШКЕК 2017

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган:	Салыкова Айнура Руслановна
Университет:	Кыргыз-Түрк «Манас» Университети
Багыты:	Экономика
Ишгин сыпаты:	Магистрдик диссертация
Беттердин саны:	xi + 107
Бүтүрүү датасы:	25/09/2017
Илимий жетекчиси:	доц м.а., др. Ганиев Жунус

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АКЧА-КРЕДИТ САЯСАТЫНЫН ТРАНСМИССИОНДУК МЕХАНИЗМИНИН АНАЛИЗИ

Акча-кредит саясатынын эффективдүү инструменттерин аныктоодо борбордук банктар монетардык саясаттын жалпы экономикага таасир этүүсү тууралуу так маалыматка ээ болушу керек. Мындан улам, акча-кредит саясатынын инфляция деңгээлине жана экономикалык өсүү көрсөткүчтөрүнө болгон таасирлерин карап чыгуу маанилүү маселе болуп саналат.

Бул жумушта вектордук авторегрессия моделин колдонуу аркылуу Кыргыз Республикасынын акча-кредит саясатынын трансмиссиондук механизминин реалдуу ИДПга жана жалпы баалар деңгээлине таасир тийгизүү каналдары изилденген. 2000-2015-жылдардын аралыгындагы чейректик статистикалык маалыматтардын негизинде вектордук авторегрессия модели түзүлүп, анын импульстук жооп функциялары жана дисперсиялык айыруу анализдери жасалган.

Изилдөөнүн жыйынтыктары боюнча, алмашуу курсу каналы инфляциянын деңгээлине маанилүү таасир тийгизет жана пайыздык чени каналынын болсо реалдуу ИДПга маанилүү таасири бар. Мындан сырткары, банктык насыялоо каналынын да ИДПнын өсүүсүнө маанилүү таасиринин бар экендиги аныкталган.

Ачкыч сөздөр: монетардык саясат, трансмиссиондук механизм, вектордук авторегрессия, алмашуу курсу, пайыздык чен, банктык насыялоо.

ÖZ

Yazar: Aynura SALIKOVA
Üniversite: Kırgızistan-Türkiye ‘Manas’ Üniversitesi
Bilim dalı: İktisat
Tezin niteliği: Yüksek Lisans tezi
Sayfa sayısı: xi + 107
Mezuniyet tarihi: 25/09/2017
Tez danışmanı: Yrd.Doç. Dr. Cunus GANIYEV

KIRGIZİSTAN CUMHURİYETİ PARA POLİTİKASININ AKTARIM MEKANİZMASININ ANALİZİ

Merkez bankalarının etkin para politikası enstrümanlarını belirleyebilmeleri, politikaların ekonomiye etkileri konusunda doğru değerlendirmelere sahip olmaları ile mümkün olmaktadır. Bu sebeple para politikası uygulamalarının enflasyon oranı ve ekonomik büyüme üzerindeki etkilerinin belirlenmesi son derece önemlidir.

Bu çalışmanın amacı, Kırgız Cumhuriyeti’nde para politikası-reel ekonomi etkileşimini ve parasal aktarım kanallarından hangilerinin etkin olarak çalıştığını araştırmaktır. Bu çalışmada vektör otoregresif yöntemi kullanılarak Kırgızistan’da para politikasının aktarım mekanizması kanallarının fiyatlar genel düzeyi ile reel GSYİH üzerindeki etkileri incelenmiştir. 2000-2015 dönemi üçer aylık veriler üzerinden VAR modeli kapsamında etki-tepki fonksiyonları ve varyans ayrıştırma analizleri yapılmıştır.

Analiz sonuçlarına göre, döviz kuru kanalının enflasyona, faiz oranı kanalının ise reel GSYİH’ya önemli etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Buna ilaveten, banka kredileri kanalının da ekonomik büyümeyi etkilemekte olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: para politikası, parasal aktarım mekanizması, VAR modeli, faiz oranı, döviz kuru, banka kredileri.

АБСТРАКТ

Выполнила: Салыкова Айнура Руслановна
Университет: Кыргызско-Турецкий Университет «Манас»
Направление: Экономика
Качество работы: Магистерская диссертация
Количество страниц: $xi + 107$
Дата выпуска: 25/09/2017
Научный руководитель: и.о.доц. Ганиев Жунус

АНАЛИЗ ТРАНСМИССИОННОГО МЕХАНИЗМА ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНОЙ ПОЛИТИКИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

В целях определения эффективных инструментов денежно-кредитной политики центральным банкам необходимо иметь точную информацию о влиянии монетарной политики на экономику. Таким образом, рассмотрение результатов влияния денежно-кредитной политики на уровень инфляции и экономический рост представляет значимость в вопросах реализации денежно-кредитной политики.

В данной работе проведено исследование влияния каналов трансмиссионного механизма денежно-кредитной политики на реальный ВВП и общий уровень цен в Кыргызской Республике с применением метода векторной авторегрессии. Модель VAR построена, и результаты основаны на функциях импульсного отклика и разложении дисперсии на основе квартальных данных, охватывающих период 2000-2015 гг.

Согласно итогам исследования канал валютного курса оказывает значительное влияние на уровень инфляции и канал процентной ставки имеет некоторое влияние на уровень реального ВВП. Кроме того, выявилась значимость канала банковского кредитования в росте ВВП.

Ключевые слова: монетарная политика, трансмиссионный механизм, векторная авторегрессия, обменный курс, процентная ставка, банковское кредитование.

ABSTRACT

Author:	Ainura Salykova
University:	Kyrgyzstan-Turkey “Manas” University
Department:	Economics
Quality of thesis:	Master thesis
Number of pages:	xi + 107
Graduation date:	25/09/2017
Supervisor	Assist.Prof.Dr. Junus Ganiev

ANALYSIS OF THE TRANSMISSION MECHANISM OF MONETARY POLICY OF THE KYRGYZ REPUBLIC

In order to determine effective monetary policy instruments central banks should have precise information about the effects of the monetary policy on the economy. Therefore, it is important to determine the effects of monetary policy implications on the inflation level and real economic growth.

The aim of this study is to examine the interaction between monetary policy and real economy, and to determine which monetary transmission channels work effectively in Kyrgyz Republic. This study employs VAR approach to investigate the role of the different channels of the monetary transmission mechanism on real GDP and price level in Kyrgyz Republic. The results are based on impulse response functions and variance decomposition analysis with quarterly aggregate data covering the period 2000-2015.

The findings suggest that the exchange rate channel is important in determining the inflation level and the interest rate channel has some effects to real GDP. Significance of bank lending channel in GDP growth is supported by the results.

Keywords: monetary policy, transmission mechanism, vector autoregression model, exchange rate, interest rate, bank lending.